

Muzikos ilgalaikio (metų) plano 7–8 klasių koncentrai pavyzdys

Parengė Žydrė Jautakytė

Dalykas: MUZIKA

Klasė (koncentras): 7–8 klasės

Muzikos dalyko tikslas 7-8 klasėse – **populiariosios muzikos fenomenas, populiariosios ir akademinės muzikos sąsajų paieška.**

Mokytojas:

Valandų skaičius metams: 34

Vertinimas: (mokyklos nustatyta tvarka – 10 balų sistema ar įskaita)

Priemonės: Balčytis E., Muzika. – Vadovėlis 8 klasei. – Kaunas: Šviesa, 2002; Gwizdalanka D., Muzika. – Vadovėlis 7-8- kl., Vilnius, 1999.

Garso įrašai, Youtube svetainė pagal raktinius žodžius. Natų sąsiuvinis, užrašų sąsiuvinis, mokyklinė dėdelė.

Papildomai: Nakas Š., Šiuolaikinė muzika. – Vadovėlis 9-12 klasei. – Vilnius: Alma Litera, 2001.

Dirbama pagal: 2008 m. patvirtintą muzikos bendrąją programą pagrindiniam ugdymui

Bendrosios programos: įgyjamos nuostatos, gebėjimai, žinios ir supratimas.

Klasės charakteristika:

Mokinių muzikos mokymosi pasiekimai

Veiklos sritys Kompetencija	Nuostatos	Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Dainavimas	Vertinti įgytą muzikavimo patirtį ir siekti ją plėsti, dalytis su kitais.	<p>1.1. Tiksliai intonuojant dainuoti išmoktas vienbalses dainas ir (arba) atlikti ritmines deklamacijas.</p> <p>1.2. Dainos nuotaiką perteikti interpretacinėmis išraiškos priemonėmis.</p> <p>1.3. Mokytis dainuoti taikant įvairias strategijas. Su mokytoju ir mokiniais aptarti savo rezultatus, numatyti tobulinimosi būdus</p>	<p>1.1.1. Apibūdinti savo balsu ypatumus ir pasirinkti, kuriuo balsu – aukštu ar žemu – dainuoti, arba pasirinkti instrumentinę partiją, jei balsas pradėjo keistis (mutuoti).</p> <p>1.1.3. Žinoti ir taisyklingai atlikti muzikos kalbos elementus (žr. Turinio apimtis).</p> <p>1.2.1. Pasakyti ir paaiškinti pagrindinių interpretacinių raiškos priemonių paskirtį, emocijų krūvį, tuo remiantis sudaryti interpretacinį dainos planą.</p> <p>1.3.1. Žinoti dainavimo mokymosi strategijas.</p>
Grojimas	Siekti tobulinti savo muzikavimo gebėjimus, jausti atsakomybę už atliekamų kūrinių skambėjimo tikslumą.	<p>1.4. Iš natų ir mintinai pagroti išminktų solinių ir ansamblinių kūrinių perkusiniu ar melodiniu instrumentu.</p> <p>1.5. Grojant atsižvelgti į dinamikos, tempo, artikuliacijos niansus.</p> <p>1.6. Mokytis groti taikant įvairias strategijas. Su mokytoju ir mokiniais aptarti savo rezultatus, numatyti tobulinimosi būdus.</p>	<p>1.4.1. Apibrėžti solinio ir ansamblinio muzikavimo skirtumus.</p> <p>1.4.2. Teisingai vartoti muzikos kalbos elementus (žr. Turinio apimtis).</p> <p>1.5.1. Sudaryti ir tinkamais ženklais užrašyti interpretacinį instrumentinio kūrinio planą.</p> <p>1.5.2. Natų tekste atpažinti ir įvardyti interpretacinius ženklus.</p> <p>1.6.1. Žinoti mokymosi groti strategijas.</p> <p>1.6.2. Tobulinti grojimo įgūdžius mokytojo nurodytais būdais.</p>

<p>Kūryba</p>	<p>Siekti kūrybos originalumo. Tolerantiškai vertinti kitų kūrybą, išsakyti naudingų pastabų.</p>	<p>1.7. Sukurti aiškios, paprastos struktūros kompoziciją (įprastomis ar netradicinėmis priemonėmis), atlikti ir paaiškinti savo sumanymą.</p> <p>1.8. Kuriant taikyti įvairias kūrybos strategijas, kontroliuoti kūrybos procesą, kritiškai vertinti savo darbą.</p>	<p>1.7.1. Kūrybai pasirinkti žinomas muzikos kalbos priemones (žr. Turinio apimtis).</p> <p>1.7.2. Nusakyti kūrybos proceso etapus (idėjos iškėlimas, apibūdinimas, priemonių parinkimas, užrašymas ir t. t.).</p> <p>1.7.3. Žinoti ir nusakyti darbo kompiuterių programa etapus.</p> <p>1.8.1. Žinoti kūrybos strategijas.</p> <p>1.8.2. Išklausus kitų vertinimus pasirinkti pagrįstus, pagal juos tobulinti kompoziciją.</p>
<p>Pasirodymas</p>	<p>Ugdytis iniciatyvumą ieškant savo muzikinės raiškos galimybių.</p>	<p>1.9. Rasti galimybių pritaikyti savo muzikinės raiškos patirtį kitose pamokose ar mokyklos renginiuose (pvz., klasės vakarėlyje, mokyklos renginyje, mokyklos radijo stotyje, internete ir kt.).</p> <p>1.10. Rasti informacijos apie muzikinius renginius, interneto svetaines tinkamas kūrybai skelbti. Suplanuoti savo veiklą rengiantis pasirodymui.</p>	<p>1.9.1. Paaiškinti, kuo siūlomas muzikos kūrinys pajvairintų ir pagražintų pamoką ar renginį.</p> <p>1.9.2. Išmanyti renginio organizavimo etapus, pasirinkti artimą veiklos barą pagal asmenines ypatybes.</p> <p>1.10.1. Pateikti mokyklos, klasės renginių tvarkaraštį, interneto svetainių sąrašą.</p> <p>1.10.2. Sudaryti detalų pasirengimo renginiui planą, numatyti reikiamas priemones.</p>
<p>Muzikos klausymasis apibūdinimas ir vertinimas</p>	<p>Ugdyti skonį ir tolerantiškai vertinti įvairią muziką. Jausti atsakomybę už išsakomą nuomonę ar vertinimą.</p>	<p>2.1. Remiantis sukaupta patirtimi ir socialinių mokslų žiniomis apibūdinti klausomus kūrinius, siejant juos su sukūrimo laikotarpio ypatumais, vieta.</p> <p>2.2. Gretinant kelis kūrinius įvairiais požiūriais (aranžuotės, atlikimo, originalumo ir kt.) įvertinti jų skirtumus, išskirti labiausiai patikusį, pagrįsti nuomonę.</p> <p>2.3. Įvairiais būdais tikrintis muzikos suvokimo kokybę, išsakyti nuomonę taisyklinga kalba, vartojant tikslias sąvokas.</p>	<p>2.1.1. Išvardyti ir teisingai užrašyti nagrinėtų populiariosios muzikos krypčių pavadinimus, nurodyti laikotarpį.</p> <p>2.1.2. Naudojantis pateiktųjų rengimo programa parengti pasirinktos muzikos stilistinės krypties pristatymą.</p> <p>2.1.3. Išgirsti ir taisyklingai įvardyti muzikos kalbos ir išraiškos priemones (žr. Turinio apimtis).</p> <p>2.2.1. Paaiškinti kūrinio pobūdį ir keliamas emocijas susieti su konkrečių išraiškos priemonių panaudojimu.</p> <p>2.2.2. Išdėstyti pagal patikimą kelis išklausus kūrinių fragmentus ir pagrįsti nuomonę vartojant muzikos sąvokas.</p> <p>2.3.1. Žinoti ir paaiškinti reikiamas muzikos sąvokas.</p> <p>2.3.2. Išklausti mokytojo ir draugų išsakomas nuomones.</p>

Muzika socialinėje kultūrinėje aplinkoje	Suprasti, kad kiekvienai emocinei būsenai ar nuotaikai yra sava muzika.	3.1. Remiantis patirtimi ir kitų sričių žiniomis analizuoti šiuolaikinio muzikinio pasaulio ypatumus, subkultūrų atsiradimą ir ypatumus. Paaiškinti, kaip muzika veikia kasdienybę. 3.2. Mokantis muzikos naudotis įvairiais informacijos šaltiniais, informacinėmis komunikacinėmis priemonėmis. Apibūdinti savo išgyvenimus klausant, atliekant ir kuriant muziką.	3.1.1. Remiantis patirtimi nustatyti, kada, kur, kokia muzika tinka. 3.1.2. Rasti senųjų epochų ir nūdienos muzikinių tradicijų panašumų. 3.1.3. Apibūdinti populiariosios muzikos žvaigžių bruožus. 3.1.4. Žinoti muzikos informacijos šaltinius (Muzikos enciklopedija, Muzikos terminų žodynas, žurnalas Muzikos barai, skyreliai kituose leidiniuose, radijo ir televizijos laidos ir kt.; interneto svetainės). 3.2.2. Ieškoti įdomiausių įvairių atlikėjų internetinių svetainių, dalytis informacija. 3.2.3. Apmąstyti ir nurodyti mėgstamiausią
---	---	---	--

Turinys, kurį įsisavindami mokiniai ugdysis aukščiau aprašytus gebėjimus.

Dainavimas: įvairios mokytojo parinktos ir mokinių siūlomos populiarių ir akademinių stilistinių krypčių bei liaudies dainos.

Grojimas: įvairaus sudėtingumo (atsižvelgiant į klasės pajėgumą) melodinių ir perkusinių instrumentų kūriniai. Per dvejus metus pagrojama keli kūriniai solo su akompanimentu. Į grojimo repertuarą įtraukiama ir pačių mokinių sukurtų kūrinių.

Muzikos klausymasis: Klausomasi muzikos kalbos skirtybes ir įvairovę iliustruojančių įvairių kultūrų ir įvairios stilistikos kūrinių. Gilinamasi į bruožus, skiriančius vienos kultūros ar stiliaus kūrinius nuo kitų. (Populiarios grupės, kūryboje naudojančios etnomuziką: Enigma, Deep Forest, Peter Gabriel, Atalyja, Žalvarinis ir kt. Citatos iš I. Stravinskio baleto „Šventasis pavasaris“ (cituojamos lietuvių liaudies dainos), St. Reich Drumming (sąsajos su Afrikos būgnijimo tradicijomis), M. Musorgskio operos „Borissas Godunovas“ citatos (rusų etnomuzikos intonacijos). Minimalizmas – St. Reicho „Different Trains“, „Desert Music“, Ph. Glasso operos „Enšteiną paplūdimyje“, Roberto Ashley operos „Celestial excursions“ fragmentai ir pan. Įvairių hip-hopo, elektroninės muzikos ir populiariosios muzikos grupių įrašai.

Ritmika: koordinaciją lavinančios ritmikos užduotys, kūno ritmikos pratimai; įtvirtinami ir sudėtingiau konstruojami visi išmokti ritmo dariniai.

Melika: gamos (garsaeilio) sudarymo principai, pagrindinio tono paskirtis. Išsiaiškinama pagrindinės harmoninės funkcijos (T–S–D–T), akompanavimo melodijai principai.

Išraiškos elementai: kalbant apie klausytus muzikos fragmentus taisyklingai vartoja sąvokas kūrinio **tempui, dinamikai, harmonijai, faktūrai** apibūdinti, atpažįsta natose ir atlieka kūrinį pagal nurodytus tempo, artikuliacijos ir dinamikos ženklus.

Formos: Džiazo kompozicijos forma (bliuzo kvadratas, solinių instrumentų improvizacijos). Kontrasto ir pasikartojimo principai.

Stiliai ir žanrai: Pjesė, bliuzas, svingas, roko opera, miuziklas. Stilistinės džiazo, populiariosios muzikos kryptys.

Muzikos instrumentai: elektroniniai muzikos instrumentai.

Atlikėjų sudėtys: populiariosios muzikos ansamblių rūšys. Džiazo orkestrų rūšys.

Ilgalaikis planas, kuriuo vadovaujantis būtų įgyjami aprašyti nuostatos, gebėjimai ir turinys.

Planuojant muzikinio ugdymo procesą svarbu, kad per mokslo metus mokiniai būtų atlikę užduočių iš visų veiklos sričių ir veiktų aprašytų turinio apimčių ribose. Jei klasė pajėgi – mokytojas gali pasitelkti ir sudėtingesnę turinį, kelti aukštesnius reikalavimus.

Planuojant veiklą dominantę reikėtų atsižvelgti į pasiekimų aprašą ir juo vadovautis rengiant užduotis. Išskiriant dominuojančias veiklos sritis nereiškia, kad nurodyto pamokų ciklo metu nebus atliekamos kitos – tiesiog kitos veiklos sritys yra kartojimo ar pagalbinio pobūdžio.

Planavimas – nuoseklus ir sistemingas mokinių muzikinių gebėjimų ugdymo aprašytos kompetencijos linkme sąlyga.

Eil. nr.	Pamokų ciklai (turinio etapai)	Pamokos. Laiko proporcijos veikloms	Veiklos gairės	Resursai	Integracija	Pastabos
1.	Įvadas	1-2 pamokos	Aptariama metų veikla, turinys, vertinimas, bendrosios taisyklės. Mokiniai įsivertina muzikinius gebėjimus, diskutuojama, kaip tobulinti muzikiniai gebėjimai. Aptariami dainavimo, grojimo, pasirodymo, kūrybos vertinimo kriterijai.	Diagnostinės užduotys mokinių pasiekimų lygiui įvertinti. Atmintinė mokiniui.	<i>Integraciją planuoti tikslinga pasitarus su kitų dalykų klasės mokytojais.</i>	<i>Čia įrašomos plano pasikeitimų priežastys ir taisymai</i>
2.	Polifoninė muzika, jos rūšys. Senoji polifonija ir jos atspindžiai šiuolaikinių kompozitorių	7-9 Muzikos klausymasis ir muzikavimas	Pristatomi polifoninės muzikos kilmė, žanrai ir polifoninės technikos bruožai šiuolaikinėje muzikoje. Klausoma J. S. Bacho Tokata ir fuga d-moll, bet kuri preliudo ir fugos pora iš Gerai teoperuoto klavyro 1 tomo, O. di Lasso madrigalas Aidas, V. A. Mocarto	Populiariosios ir akademinės muzikos įrašai, iliustruojantys skirtingus žanrus. Vaizdo demonstravimo įranga, mokytojo kompiuteris su . internetu		

	kūriniuose. Imitacinė, kontrastinė polifonija, daugiasluoksnišk umas.		Kyrie iš Requiem; R. Mažulio Grynojo proto klavyras, G. Ligeti Atmosferos, C. Stockhauseno Grupės, Care ir kt. Dainuojamos ir grojamos sutartinės ir kanonai. Mokiniai gebės iš klausos atskirti, įvardyti ir apibūdinti polifoninės muzikos ypatumus ir žanrus. Padainuoti/pagroti sutartinę ir kanoną, paašškinti jų atlikimo ypatumus, apibūdinti sutartinių rūšis.	prieiga		
3.	Vokalinė instrumentinė muzika – didelės apimties kūriniai	9-10 Klausymasis dainavimas, socialinė aplinka	Klausomasi ir analizuojama kantatos, oratorijos, mišių žanrai. Sceniniai žanrai. Klausomasi ir pristatomi žymiausi šių žanrų kūriniai. Dainuojamos ištraukos iš Lietuvoje pastatytų miuziklų. Išsiaiškinama, kokie miuziklai buvo pastatyti Lietuvoje per pastaruosius 3 metus. Kiek sukurta lietuviškų sceninės muzikos kūrinių.	Muzikos įrašai, vaizdo demonstravimo įranga, mokytojo kompiuteris su . interneto prieiga		
4.	Instrumentinė muzika – didelės	8 - 9	Pristatomi, klausomi ir analizuojami simfoninės muzikos žanrai: simfonija,	Įvairios muzikos įrašai. Koncertų vaizdo medžiaga.		

	apimties instrumentiniai kūriniai.	muzikos klausymasis, kūryba	simfoninė poema, instrumentinis koncertas, siuita, rapsodija. Sonatos forma. Išsiaiškinama Simfoninio orkestro sudėtis, raida, išsidėstymas, partitūra. Mokiniai gebės iš klausos atskirti, įvardinti ir apibūdinti aptartų žanrų kūrinius, paaiškinti sonatos formą, įvardinti simfoninį orkestrą ir jo sudėtį (kaitą). Pritaikys sonatos principą atlikdami kūrybos užduotį kompiuterine programa (gali būti perkūrimo užduotis).	Mokytojo kompiuteris su vaizdo demonstravimo galimybe ir interneto prieiga. Kompiuterių klasė.		
5.	Apibendrinimas	2-3 Pasirodymas	Aptariama, kuriuos išmokus kūrinius būtų galima padainuoti. Sudaroma pasirodymo programa.	Diagnostinės užduotys gebėjimų raidai (pasiekimų augimui) pamatuoti. Pasirodymo vertinimo kriterijų lapai.		Klasės koncertas.